

Deeltaak KET 13 (Stageopdracht 3.2):

Een verbeterplan schrijven voor een verloskundige praktijk, een afdeling verloskunde in het ziekenhuis of VSV t.a.v. kwaliteit van zorg (micro of mesoniveau) (2 EC)

Leerdoelen:

KET 13	Voorbereiding op een verbeterplan schrijven voor een praktijk of afdeling of verloskundige samenwerkingsverband t.a.v. kwaliteit van zorg
■	1. Een systematische analyse maken van een probleem op instellingsniveau (verloskundige praktijk, ziekenhuisafdeling, VSV).
■ ■	2. De stappen voor verbetering van kwaliteit van zorg op een systematische manier toepassen.
■ ■	3. Een verbeterplan schrijven, gericht op innovaties in de geboortezorg, met daarin een centrale plek voor de keuze van de cliënt en cliëntbeweging.
■	4. Evaluatie en monitoring behorend bij een verbeterplan bij een samenwerkingsvraagstuk benoemen.

Versie november 2017

De opdracht

In module 15 heb je theoretische concepten aangereikt gekregen over strategisch management, innovatie, veranderkunde, samenwerken en patiëntveiligheid. Je hebt een analyse uitgevoerd van een innovatie of een veranderende werkwijze binnen een organisatie. In deze deeltaak ga je deze theorie en opgedane ervaring inzetten om een verbeterplan te schrijven voor een verloskundige praktijk of het VSV waar je stage loopt in 3.2. Het verbeterplan kan een verbeterpunt betreffen dat voortkomt uit bijvoorbeeld de perinatale audit of een evaluatie van een incident (VIM), of een evaluatie van een klacht over de zorg, uit de kwaliteitscyclus. Het verbeterpunt kan ook het implementeren van een nieuw zorgprotocol omvatten. Onderzoek de mogelijke oorzaken van het probleem die tot het verbeterpunt hebben geleid. Een kritische blik is belangrijk! Die heb je nodig om je verbeterplan goed aan te laten sluiten op het probleem.

Kies je voor een verbeterplan voor een verloskundige praktijk of ziekenhuisafdeling, onderzoek dan hoe en waar je het verloskundig samenwerkingsverband (net zoals bij een verbeterpunt op mesoniveau) kunt betrekken in het verbeterplan. Streef ernaar dat het plan geschikt is om in een interdisciplinaire werkomgeving uit te voeren en beschrijf wat daarvoor nodig is.

Planmatige aanpak

Een verandering of verbetering in de zorg succesvol doorvoeren met als doel de kwaliteit te verbeteren, vraagt om een planmatige aanpak waarbij je nadenkt over de doelgroep(en), beïnvloedende factoren, doelen en strategie om vervolgens te komen tot zo SMART mogelijke geformuleerde acties. Hiervoor zijn diverse modellen voor ontwikkeld zoals de PDCA-cyclus

(Wollersheim et al, 2011:18) het model van Grol en Wensing (Wollersheim et al, 2011:135) of de ACT-ion-methodiek (zie bijlage 1).

Een tip is om aan te sluiten bij de methodiek die wordt gebruikt in de setting waarvoor je het verbeterplan gaat schrijven. Ontbreekt er een dergelijke methode overleg dan met de docent in je semesterteam welk model je gaat kiezen.

Inhoud verbeterplan

De algemene voorwaarden van AVAG bij schriftelijke producten zijn van toepassing. Het document heeft maximaal 4000 woorden, exclusief bijlagen.

Het verbeterplan bevat een inleiding waarin je het volgende beschrijft:

- Situatieschets,
- De aanleiding tot kwaliteitsverbetering
- Een verbeterdoel (zo SMART mogelijk)
- Keuze voor model of methodiek.

Vervolgens werk je de aanleiding uit tot een probleemanalyse. Gebruik daarbij informatie of gegevens uit literatuur; maak expliciet waarom het probleem relevant is. Maak duidelijk welke stakeholders betrokken zijn bij deze kwaliteitsverbetering. Geef expliciete aandacht aan de rol van de cliënt. Onderzoek de belemmerende en bevorderende factoren bij de gewenste kwaliteitsverbetering.

Daarna beschrijf je de doelstellingen of gewenste situatie zo SMART mogelijk en hoe je dit denkt te bereiken (de strategie).

De volgende stap in het plan is dat je duidelijk maakt welke acties door wie en wanneer uitgevoerd moeten worden.

Tot slot laat je zien hoe je de acties gaat monitoren en evalueren. Denk na over bruikbare indicatoren en maak onderscheid tussen structuur, proces en uitkomstindicatoren. De fase en de inhoud van de borging mag je achterwege laten. Deze fase volgt na de evaluatie en laat zich in dit stadium van verbeterproject lastig beschrijven.

Werkwijze

Het is van belang voor het succes van de opdracht dat je al aan het begin van je stage bespreekt en bepaalt met je stagebegeleider waar je deze opdracht gaat uitvoeren. Verken samen met je contactpersoon de mogelijkheden om deze opdracht tijdens je stage uit te voeren. Bepaal waar je de opdracht gaat uitvoeren: in de verloskundige praktijk, op een bepaalde afdeling in het ziekenhuis of in het VSV.

Bepaal samen met jouw stagebegeleider hoe je aan je informatie kunt komen. Formuleer SMART jouw verbeterdoel en schrijf vervolgens jouw verbeterplan en leg het concept verbeterplan voor aan jouw stagebegeleider. Verwerk haar of zijn feedback in je definitieve verbeterplan en lever het in bij de coördinator van 3.2. Het verbeterplan wordt beoordeeld door twee docenten op de academie.

Kijk in de toetsrooster voor de inleverdata: <http://studiegids.verloskunde-academie.nl/toetsing/toetsrooster/>

Literatuurtips:

Candib, L. M. & Shields, S. G. (2010). *Women-centered care in pregnancy and childbirth*. Oxford: Radcliffe Publ.

Grit, R. (2016). *P6-Methode. Projectaanpak in zes stappen*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.

Jager- van Egmond, M., Drost, A., Jansen, G., Bouma T. (2016). Action in Actie. *Tijdschrift voor Verloskundigen*. Nummer 1.

Kaats, E. & Opheij, W. (2012). *Leren samenwerken tussen organisaties: Samen bouwen aan allianties, netwerken, ketens en partnerships*. Deventer: Kluwer.

Schiller, R. (2016). *Why human rights in childbirth matter?* London: Pinter & Martin Ltd.

Van der Linden, B.A. (2016). Implementatie: vakgebied dat volwassen wordt. *Kwaliteit van zorg*. Nummer 2.

Wollersheim, H. (red). (2011). *Kwaliteit en veiligheid in patiëntenzorg*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum

ZonMw. Maak zelf een implementatieplan: <https://publicaties.zonmw.nl/maak-zelf-een-implementatieplan/>

Bijlage 1. Toelichting op ACT-ion methodiek

Een van de methodieken die je tegen kan komen in het werkveld van de verloskundige is ACT-ion. ACT-ion staat voor Introduction of Audit generated Changes in perinatal care using “Tailored” implementation strategies. Deze methodiek is geïmplementeerd in 11 VSV’s in Drenthe, Friesland en Groningen. De verwachting is dat de methodiek ook uitgerold wordt in andere VSV’s. In het Tijdschrift voor Verloskundigen vind je een voorbeeld hoe dit model wordt toegepast (Jager- van Egmond et al, 2016).

Uitwerking van de stappen in het ACT-ionmodel

Stap 1 en 2: Wie zijn er betrokken en hoe? (doelgroepen analyse)

1. Maak een matrix van doelen per doelgroep

Doelgroepen	Weten	Denken	Doen
-------------	-------	--------	------

2. Maak een matrix waarin doelgroepen worden geanalyseerd

Doelgroepen	Rol	Belang	Mening	Motivatie
-------------	-----	--------	--------	-----------

Geef een toelichting.

Stap 3: Welke obstakels en kansen (voor)zien je? (beïnvloedende factoren)

3. Benoem de belemmerende en bevorderende factoren voor:

De vernieuwing zelf	De gebruiker	De organisatie	De omgeving
---------------------	--------------	----------------	-------------

Stap 4: Wat wil het VSV bereiken en op welke manier? (aanpak doelstelling en strategie)

Beschrijf de probleemanalyse waarbij je belemmerende en bevorderende factoren betreft.

Beschrijf de doelstellingen of gewenste situatie zo SMART mogelijk

Kies een strategie. ACT-ion onderscheidt daarbij de volgende strategieën: informerend, motiverend, educatief, organisatorisch, faciliterend, patiëntgericht, marktgericht.

Stap 5: Wie doet wanneer (het verbeterplan)

Stel de acties op een rij **en geef een toelichting:**

Activiteiten	Middelen en Kosten	Wie	Wanneer
--------------	--------------------	-----	---------

Stap 6: Hoe ga je verbeteractie(s) monitoren en evalueren

Beschrijf deze processen en licht deze toe.

Wie?	Wanneer?	Hoe?	Verslag aan wie?
------	----------	------	------------------

Stap 7: Wat hebben we gedaan en hoe/wat kan anders (borging)

Voor deze opdracht mag je de laatste stap buiten beschouwing laten.